

Kakor v bogoslovju, tako je bil tudi doma, tako da se je slišal o njem le jeden glas: »To bodo pač pobožen gospod!« Tako se je pripravljali vrli bogoslovci na duhovski stan ter si nabirali zakladov za nebesa po nauku Gospodovem, ki nas uči: »Zbirajte si zakladov v nebesih, kjer jih ne konča ne rja, ne molj in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo«. (Mat. 6, 20.)

(Konec prih.)

Slovstvo.

»Le črevlje sodi naj kopitar!« Ta modri izrek našega domačega pesnika nam je prišel na misel, ko smo te dni dobili v roke najnovejši (?) plod na vrtu slovenskega slovstva. Ne ve se, kdo razpošilja na kn. šk. župne urade iz Maribora, iz Bistrice, iz Lembaha ali odkodi že, knjižice, katerim je naslov: »Služabnik in cerkovnik pri katoliški službi božji. Lahko razumljiv poduk, kako se je treba obnašati pri navadnih cerkvenih opravilih; pristavek nekaterih kratkih mašnih molitev, litanij in drugih cerkvenih molitev. Sestavil dr. Jurij Simonič. V Mariboru 1894. Založil (!) Joz. Jurik. Tiskarna L. Bontempo v Polji«.

Naslov za knjižico 70 strani res ni prekratek. Cena knjižici še menda ni določena, ker ni nikjer navedena. Ali če bi ta bila še tako nizka, kakor menda ne bode, mi te knjižice nikomur ne moremo priporočiti. Zakaj ne? Zato ne, ker 1. ona razpravlja strogo cerkveno stvarino, pa nima potrjenja prečast. kn. šk. ordinarijata; 2. ker nam je nje pisatelj popolnoma neznan, nam toraj njegovo ime ne more biti porok, da bi sploh ta knjižica kedaj dobila škofijsko potrjenje; 3. je ta sadika predstavljena iz tujega podnebja na slovensko stran, ne da bi pisatelj imel potrebnih pojmov o katoliškem bogočastju, ker n. pr. oltarja levo in desno stran pogosto zamenjuje. Izraz: »revne duše«, (namesto »verne duše«) nam kaže, da je prelagatelj opravil svojo službo prav revno, čeravno je videti, da je imel pred seboj poleg nemškega tudi hrvatski obrazec za ta spis. Nam se toraj zdi, da naslov te knjižice ne govori popolnoma resnice, marveč sta že znana gospa Jurik in pri kupčiji s Kneippovimi spisi zapopaden dr. Simonič (?) roditelj tej knjižici. Tega pa ne moremo pripuščati, da bi nam ženske predpisovale rubrike, po katerih se ima opravljati očitna služba božja, ali da bi se širili po naši škofiji »molitveniki«, ki nimajo škofijskega potrjenja na čelu.

Gospodarske stvari.

Kako se naj vzgajajo teleta?

V prvi vrsti je za bodočo kakovost telet določilna narava krave. Ako je ona lepega in čvrstega plemena, se tudi za mladiča ni treba bati, da bi se narodil slaboten ali bolan. Zato je že truda vredno, da se breja krava veliko vestnejše oskrbuje, kakor se to navadno ali pri drugih kravah godi. Paziti je na njo posebno v zadnjem času, polaga naj se ji boljše in loči se naj, če je treba, od druge živine. Vse to stori se že mladiču v prid in skrbi se zanj, akoravno ga še na svetu ni. Celo to mora gospodar tako vravnati, da že v materinem telesu vzgaja tele v to, za kar je meni pozneje vporabiti. Ako hoče imeti žival za odrejo in plemenjenje, ni treba, da bi prišla že debela in rejena na svet. Če je pa tele odločil za mesarja, more že zdaj pospeševati rejenje s tem, da kravi tečno in obilno polaga.

Naj se tele vporablja na to ali ono stran, v vsakem slučaju ima veliko pomena za-nj čas, mesec, v ka-

terem pride na svet. Kakor izkušnja kaže, je najugodnejši čas za razvijanje teleta, ako povrže krava spomladi. Komaj se odstavi, že se spravi lahko na prosti zrak iz zaduhlega hleva, kjer skače, kolikor se mu ljubi. To gibanje, posebno pa zdravi zrak upliva prav ugodno na razvitek živali v vsakem oziru. Ako pa pride tele v pozni pomladi na svet, more se še le poletu v najhujši vročini spuščati na prosto. A to mu več škoduje, kakor koristi. Prevelika vročina premaga nežne živce, sitne muhe se pasejo na ubogi živali, ki se jih ne more braniti ter mu izsesavajo kri. Vse to jako ovira razvijanje živali. Če pa krava na zimo ali v pozni jeseni povrže, je to še neugodnejše. Mlada, jako občutljiva žival mora v tem slučaju prebiti hudo zimo, mora vedno tičati v zaduhlem hlevu in vse to povzročuje navadno boleznijo te ali one vrste. Mnogokrat se celo pripeti, da žival vsled mraza in prehlajenja pogine. Toplota se sicer v hlevu lahko primerno vravnava, a le malo gospodarjev je, ki bi se še s tem vkvarjali, lahko se en dan opusti ali pozabi in tele se prehladi. Kolikor je mogoče, mora pač gospodar na to gledati, da krava ob ugodnem času povrže.

Najprva in neobhodno potrebna hrana za novorojena teleta je ono mleko, katero daje krava prve dni, ko je povrgla. To se mladičem ne sme nikdar odtegniti; zelo lahko se prebavlja in ima svoj posel v želodcu teletovem, katerega očiščuje raznih smolnatih tvarin. V kakih štirih ali petih dneh dobi mleko navadno svojo naravo in je tudi za naprej najboljša hrana za tele. Razloček obstoji le v tem, kako se mleko podaja. Tele se bliže krave priveže tako, da doseže vime, kdar hoče, ali pa se zapre v poseben kotic, od koder se mora najmanj trikrat na dan h kravi pripustiti. Celo tretji način ni nenavaden, da se namreč krava pomolze in mleko teletu iz kake posode podaja.

Ako je tele vedno pri kravi, jo tudi vedno buha, vedno vleče, ne da ji trenotka miru. Če pa je pripeto, zgodi se neredko, da ljudje pozabijo, je h kravi spustiti. Tretji način pa se more le pri kravah uvajati, ki rade dajo mleko od sebe. Veliko pa jih je, od katerih ne pripravi ne dekla, ne gospodinja kapljice mleka, predno ne pripusti teleta. Ako se tele napaja, določi se lahko, koliko mleka naj se mu da, kar nikakor ni brez pomena. Drugič pa se tele na ta način sesanja brez težkega truda odvadi, odstavi in polagoma začne krmiti z drugo pičo.

(Konec prih.)

Koruzovina za živino.

Po zimi marsikje primanjkuje sena, celo slame, vzlasti pa se to zgodi malim kmetom spomladi. Zmanjka jim krme in le za drag denar jo dobijo pri kakem imovitejšem sosedu in povrh tega še mora živina v hlevu pregostokrat stradati. V takih slučajih pride prav koruzna slama in koruzni stroki. Ta stvar se navadno v jeseni ali kedar koli vniči v ognju. Kakor se je pokazalo, pa ima koruzovina in takisto tudi olušeni stroki dosti tvarin v sebi, ki morejo služiti živini kot piča. Koruze ali turšice imajo pri vsaki hiši vsaj nekaj, pri bogatejših gotovo obilno. Pri takih dobi se torej prav lahko precej stročja in gotovo ne po prav visoki ceni. Potem pa prav dobro služijo mesto sena ali drugačne krme. Stročje se na debelo zdrobi, slama in steblo pa se primerno kratko razsekajo. Če se vse to malo popari ali celo osoli, je izdatna piča za živino v hudih časih, — gospodar je vsaj za nekaj časa rešen jedne in sicer ne najmanjše skrbi.

Sejmovi. Dne 10. marnja na Sv. Gorah pri Pod-sredi, v St. Juriju pod Taborom, v Dolu, pri Sv. Duhu pri Ločah, v Strassu, pri Kapeli blizu Brežic, na Spod-

nji Polskavi, v Kostrivnici in v Orešju. Dne 12. marca v Mariboru (tudi konjski sejem), v Št. Juriju ob južni železnici, pri Sv. Križu na Murskem polju, v Selnici ob Dravi, v Št. Lovrencu na Dravskem polju, v Št. Ilju blizu Šoštanja, v Marenbergu, v Rušah in v Sevnici ob Savi. Dne 15. marca v Artičah in v Zdolah. Dne 16. marca v Arnožu v Slovenski Bistrici, v Ormožu, v Stradnu, v Ivnici in v Braslovčah.

Dopisi.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah. (Mariboržanka in njen pretkani dopisnik.) V naši občini prebiva neko človeče, ki si na vse kriplje prizadeva predstojnikom izvoljen biti; zaradi tega lazi okoli ter volilce na vso silo nadleguje, naj le njega in nikogar drugega ne volijo. Neki odbornik mu je naravnost rekel: »Ti hočeš predstojnik biti, ki si tak, kakor odrti kozliček? In res, to človeče ni za drugo, nego le za prepir in nemir med ljudmi; že od mladih nog se je rad pretepal ter pištolo in nož v žepu s seboj nosil, in še le preteklo leto je zaradi pretepa v Mariboru premišljeval. Tam se je tudi z nekim tovarišem seznanil, ki bojša zna zraven svojega posla pri okr. zastopu tudi v liberalne časnike pisariti. Ravno ta pisac mu je moral pred kratkim v Mariboržanko, ki itak vsako smet pobere, lažnjiv dopis skovati. V njem se repenči nad domačima duhovnikoma, da sta baje dne 16. januarja t. l. pri občinskih volitvah bila, a ovčga človečeta nista hotela voliti. Med tem časom, ko sta volila, je neki pri cerkvi velika nevolja bila; prinesli so dva novorojenčka h krstu, a nikogar razun kuharice ni bilo doma. Temu se mora odločno ugovarjati, ker je to kosmata laž; gosp. župnik je od volitve rano domov prišel ter je celi dan doma ostal, a nikdo ni h krstu prinesel. Na dalje se v ovem dopisu hoče znositi nad g. V. Baumanom, duhovnikom pri Sv. Ani, ki so baje ovemu predstojništvu željnemu rekli, da je premlad; a oni so mu le rekli, da za predstojnika ni sposoben vsakdo, ampak le kak pošten in zveden mož; menda zadosti umeven odgovor! Ovo človeče je drugače grd hinavec in bahač, tako da se mora vsakemu treznemu človeku pristuditi; parkrat je s prav lisičjo prijaznostjo tukajšnjega gosp. kaplana zvalil na dom ter jih je silil s seboj igrati; oni neskušeni niso poznali ovčga lisjaka, ter nekoliko z njim poigrali — a kmalu je dal to v časnik, češ, da prepovedane igre igrajo. Za dotični dopis je moral seveda lačnemu dopisunu masnega kopuna pokloniti; tudi je več listov Mariboržanke kupil in na različne osebe Mariborskega okraja dal odposlati, naj bi se svet njegovi modrosti čudil in izvedel, kakšno jajce je znesel. Revše, bolje bi bilo za-nj, da bi denar shranjeval, kakor pa za take neumnosti proč metal, vsaj že njegove strehe rebra kažejo ter gospodarja tožijo; hlev je moral k hrastu privezati, da mu ga ni vihar odnesel. — Za danes zadosti, drugič spet kaj več o tem.

Od Sv. Janža na Dr. polji. (Požarna bramba) imela je dne 21. prosinca t. l. v gostilnici pri »Tamboru« svojo pustno veselico. Prepričali smo se tokrat, da se od nas vabljeni gostje trdno prijemajo gesla »Svoji k svojim« ter s ponosom rečem, da se jih je vdeležilo čez 200, večina od daleč, samih značajnih narodnjakov. — Otvoril je veselico naš domači pevski zbor, kateri se kaj milo vjema na narodni podlagi. Okoli 10. ure v noči pričela se je gledališka predstava, z igro »Svoji k svojim«, katero so predstavljali sami vrli domačini, namreč: naš neutrudljivi gospod Davorin Fric, kot župan ali Podlipnik, gospica Klement Šteineker,

županovka ali njegova žena Mica, gospica Mica Hrenova, Jeta, njuna hči, g. Vekosl. Zel, Jože Prosen, mlad kmet in Šima Fras, štacunar Kričac. — Ploskanja in odobravanja bilo je brez konca. Enake prizore naj bi imeli čast videti oni mestni in drugi nemškutarski veletrebušniki, kateri še niso prepričani, kako mило se sliši slovanska beseda v vsakem oziru, tedaj bi nas ne zvali — dumer Windischer. Vsa čast gre spoštovanemu g. Frasu, po dom. »Tamboru«, za dobro postrežbo in trud, da si je svoje prostore tako mično okinčal. Pred hišo in v izbah plapolalo je devet slovanskih trobojnic, med katerimi so bili razni slovanski napisi; — čast vsem od daleč došlim sorojakom, ter si ob enem želimo na svidenje zopet drugo pot. Starški.

Od Mislinje. (Nezadovoljnost) zaradi obljubljenih živinskih soli je tukaj splošna. Pravočasno smo zapisnik naročnikov gosposki poslali, zahtevaje 20 m. centov. Prejeli smo potem odlok, da je dobimo 67 m. centov, toda še le meseca avgusta in se nam je še naročilo, za tisti čas popisati vso živino cele občine. Nato smo se pritožili na upravništvo državnih železnic na Dunaj, kajti kmet le zdaj ob pomanjkanju krme potrebuje živinskih soli. Naša pritožba se je pa neugodno rešila, češ, naj se obrnemo na deželno finančno ravateljstvo. Predrznemo se vprašati, koliko kmetov bode ob času paše, ko se sol ne potrebuje, hotelo denar za sol naprej založiti? Česar smo se že s početka bali, to se je zgodilo. Zaradi živinskih soli je čez mero uradnega opravljanja, pomoči pa o pravem času malo ali bolje rečeno, celo nič. J. V.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Bralno društvo) imelo je na svečnico svoj redni občni zbor, pri katerem so nas razveseljevali naši domači pevci. Po odpetih pesmi: »Plovi« pozdravi gosp. predsednik lepo število navzočih ter jim v krepki besedi razložil namen in potrebo bralnih društev. Za njim je poročal gosp. Josip Benko, društven tajnik in knjižničar o društvenem premoženju, kakor tudi o stanju društvene knjižnice. Potem poprime besedo zopet gosp. predsednik se spominjajoč blagih podpornikov ter jim udano zahvalo izreče. V odbor so voljeni večinoma poprejšnji udje in sicer: g. Jernej Košar, predsednik, č. g. Ivan Kunce, namestnik, g. Josip Benko, tajnik, g. Jurij Brumen, blagajnik, g. Fran Vaupotič, gostilničar in g. Jože Korošec iz Čakove, odbornika. Društvo si je naročilo za tekoče leto dva lepoznavna, pet političnih, eden gospodarski list in na »Slovansko knjižnico« je ud slov. Matice in družbe sv. Mohorja. »Dolenjske Novice«, »Mir« in »Pavliho« pošiljajo podporniki. H koncu se z veseljem beležimo, da je našemu društvu pristopil nov ud, mladi trgovec g. Fr. Senčar. Živela vzbujenost, Bog nam pomagaj zdriniti narodno zaspanost!

Iz Ptuj. (Prav vesela nada.) Močno me je razveselilo v cenjenem »Gospodaju« naznanilo: »Orglarska in cerkovniška služba župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj se oddaja do 10. marca 1894. Znanost cecilijanskega petja ima prednost«. Vendar enkrat! Že 18. novembra 1878 izrekli so slavno vladajoči papež Leon XIII. ob zaslišanju prvega reformatora cerkvene glasbe, slavnoznanega dr. Witta te-le prepomenljive besede: »Voi avete fatto Velike zasluge ste si pridobili s preosnovo cerkvene glasbe; treba, da Vas k temu z nova osrčim, in želim, da se ta reforma (zboljšanje cerkvene glasbe) čedalje bolj razširi so vseh škofijah!« Dosti pohvalnega bi Vam imel povedati o drugih škofijah. Kako pa smo doslej izpolnjevali želje sv. očeta, cerkvene zahteve gledé svete glasbe pri nas, v naši škofiji? — Ne bom grajal, ko se v duši veselim svetega, pravega cerkvenega petja, kakoršno bo skoro v naši lepi cerkvi dostojno poveljevalo Boga, pa verno